

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP-P.4131.22.2022

Warszawa, 26 października 2022 r.

Rada Gminy Raciąż

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561)

stwierdzam nieważność

Uchwały Nr XXXIX.295.2022 Rady Gminy Raciąż z dnia 20 września 2022 r. w sprawie przejęcia Regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Raciąż.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XXXIX.295.2022 podjętą w dniu 20 września 2022 r. Rada Gminy w Raciążu ustanowiła Regulamin wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Raciąż, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Uchwała została doręczona 28 września 2022 r.

Uchwała została podjęta m.in. w oparciu o art. 30 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. 2021, poz. 1762) - zwana dalej KN. Zgodnie z przepisem art. 30 ust. 1 pkt 1-4 i ust. 2 KN, wynagrodzenie nauczycieli, z zastrzeżeniem art. 32, składa się z wynagrodzenia zasadniczego; dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy; wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw; nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatku, o którym mowa w art. 54 ust. 5 ustawy. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela uzależniona jest od stopnia awansu zawodowego, posiadanych kwalifikacji oraz wymiaru zajęć obowiązkowych, a wysokość dodatków odpowiednio od okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy.

Zgodnie z art. 30 ust. 6 pkt 1 - 3 KN, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa, w drodze regulaminu:

- 1) wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 – 34a,
- 2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,
- 3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach,
- w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

Natomiast, precyzując wyżej przytoczone przepisy w zakresie przyznawania dodatków w art. 30 ust. 5 pkt 3 ustawy przewidziano, że minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia wykaz stanowisk oraz sprawowanych funkcji uprawniających nauczyciela do dodatku funkcyjnego oraz ogólne warunki przyznawania nauczycielom dodatku motywacyjnego. W oparciu o ww. delegację ustawową Minister Edukacji Narodowej i Sportu wydał rozporządzenie z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 416 ze zm.), dalej jako „rozporządzenie”.

W ocenie organu nadzoru zapisy zawarte w § 6 ust. 4 regulaminu są niekompletne. We wskazanej normie regulaminowej Rada zamieściła bowiem kryteria wpływające na możliwość przyznania dodatku funkcyjnego i jego wysokość - nie wymieniając wszystkich uprawnionych podmiotów. Należy zaznaczyć, iż zgodnie z treścią § 5 pkt 2 lit. b rozporządzenia do uzyskania dodatku funkcyjnego uprawnieni są nauczyciele, którym powierzono sprawowanie funkcji doradcy metodycznego lub nauczyciela-konsultanta. Tymczasem uchwalając powyższy przepis regulaminu, Rada pominęła osoby sprawujące te funkcje.

W § 6 ust. 5 regulaminu Rada postanowiła, że „Dyrektor szkoły realizującej projekt finansowany z funduszy unijnych może otrzymać – w związku z czasowym zwiększeniem zadań – dodatek do wynagrodzenia z tytułu zarządzania projektem (...)”. Ustalając możliwość przyznania

takiego dodatku, jako elementu wynagrodzenia nauczyciela, Rada przekroczyła swoje kompetencje i naruszyła art. 30 ust. 1 KN pkt 2, który enumeratywnie wymienia jakie dodatki składają się na wynagrodzenie nauczyciela – nie ma wśród nich dodatku z tytułu czasowego zwiększenia zadań, w szczególności w związku z realizacją projektów unijnych. Ponadto, zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych (przykładowo: wyrok WSA w Białymstoku z dnia 10 lutego 2022 r. znak II SA/Bk 10/22) „w zakres pracy pedagogicznej nauczyciela nie można podciągnąć wykonywania zadań związanych z przygotowaniem i realizacją czy też koordynowaniem projektów finansowych ze środków europejskich. Są to dodatkowe zadania, nie tyle związane z edukacją czy też pracą pedagogiczną ale administrowaniem i nadzorem nad realizowanym projektem, a zatem wykonywanie tego typu dodatkowej pracy nie może być wynagradzane poprzez podwyższenie wynagrodzenia nauczyciela. (...) Zaznaczyć także należy, że koszty związane z wynagrodzeniem koordynatorów czy też innych osób zaangażowanych w realizację projektów finansowanych ze środków unijnych są najczęściej wydatkiem kwalifikowanym danego projektu, a zatem finansowanym w ramach środków przyznanych do jego realizacji”. Wskazać ponadto należy, że nauczyciele, którzy w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz (a zatem z tytułu zajęć mających charakter edukacyjny czy też pedagogiczny), otrzymują dodatkowe wynagrodzenie uregulowane w art. 35a ust. 1 KN.

W § 7 ust. 1 i 2 Regulaminu znalazł się zapis: „1. Prawo do dodatku funkcyjnego, o którym mowa w § 6 ust 2 i 3 przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie stanowiska kierowniczego, a jeżeli powierzenie stanowiska nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia. 2. Dodatek funkcyjny nie przysługuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nauczyciel zaprzestał pełnienia obowiązków związanych z powierzonym stanowiskiem, w związku z upływem okresu powierzenia tego stanowiska, wcześniejszego odwołania lub z innych przyczyn, a jeżeli zaprzestanie pełnienia obowiązków nastąpiło pierwszego dnia miesiąca - od tego dnia.” Analogiczny zapis, dotyczący dodatku za wysługę lat, wprowadzono w § 9 ust. 3 Regulaminu.

W ramach powyższych przepisów Rada ustaliła zasady odnoszące się do początku i końca terminu zmiany wysokości wynagrodzenia w razie wystąpienia okoliczności uzasadniających taką zmianę, czym przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego - kwestię tę reguluje bowiem bezpośrednio Karta Nauczyciela. Zgodnie z art. 39 ust. 1 tej ustawy „Zmiana wysokości

wynagrodzenia w czasie trwania stosunku pracy z innych przyczyn niż uzyskanie stopnia awansu zawodowego nauczyciela następuje z pierwszym dniem najbliższego miesiąca kalendarzowego, jeżeli inne przyczyny nie nastąpiły od pierwszego dnia danego miesiąca”.

W § 9 ust. 2 regulaminu Rada określiła w jakich okolicznościach przysługuje dodatek za wysługę lat, stanowiąc, że dodatek ten przysługuje za dni, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie oraz za okres urlopu dla poratowania zdrowia, za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy lub konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie chorobowe lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego. Z normy kompetencyjnej (art. 30 ust. 6 pkt 2 KN) wynika, że organ prowadzący określa wysokość stawek dodatków oraz szczegółowe warunki ich przyznawania. Nie można uznać, że otrzymywanie wynagrodzenia za pracę czy też nieobecność w pracy z powodu niezdolności do pracy lub sprawowania opieki nad dzieckiem bądź chorym członkiem rodziny, stanowi „warunek przyznania dodatku”. Z kolei wynagrodzenie nauczyciela w okresie urlopu dla poratowania zdrowia określa art. 73 ust. 5 KN, w myśl którego w okresie przebywania na urlopie dla poratowania zdrowia nauczyciel zachowuje prawo m.in. do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku za wysługę lat.

§ 10 ust. 4 Regulaminu wprowadzono bez podstawy prawnej – sposób obliczania pensum nauczyciela, który realizuje w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym wymiarze godzin zajęć reguluje art. 42 ust 5c Karty Nauczyciela.

W § 12 Rada postanowiła, że „Dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego nie osiagających co najmniej średniego wynagrodzenia określonego w ustawie organ prowadzący szkołę może podwyższyć minimalne stawki wynagrodzenia nauczycieli w celu osiągnięcia średnich wynagrodzeń określonych w ustawie. Wynagrodzenie zaokrągla się do pełnych złotych.”, co stanowi modyfikację art. 30 ust. 10 KN. Przepis ten w zdaniu pierwszym stanowi, że organy prowadzące szkołę, w trybie określonym w art. 30 ust. 6 KN, tj. w trybie regulaminu wynagradzania (art. 30 ust. 10a KN) mogą podwyższać minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego ustalone w rozporządzeniu MEN oraz minimalną wysokość dodatku z tytułu sprawowania funkcji wychowawcy klasy określoną w art. 34a ust. 2 KN; wypełniając normę kompetencyjną zawartą w tym przepisie, Rada Gminy powinna zatem w regulaminie określić wyższe, niż ustalone w minimalnej wysokości, stawki wynagrodzenia lub dodatku, jeżeli taka była jej intencja, nie zaś powielać w akcie prawa miejscowego przepis ustawy, przyznający jej kompetencje w tym zakresie.

Zgodnie z § 13 „Prawo do uzyskania dodatku funkcyjnego dla nauczycieli, którym powierzono sprawowanie funkcji opiekuna stażu dla nauczycieli odbywających staż na stopień nauczyciela mianowanego według przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2022, wygasa dnia 1 września 2027 r.”- przepis przejściowy w takim brzmieniu nie powinien znaleźć się w regulaminie wynagradzania nauczycieli. Zgodnie z art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022 r., poz. 1730), nauczyciele, którzy do dnia 31 sierpnia 2022 r. uzyskali stopień nauczyciela kontraktowego, lecz do tego dnia nie uzyskali stopnia nauczyciela mianowanego, mogą ubiegać się o stopień nauczyciela mianowanego według przepisów dotychczasowych nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2027 r. – z tego przepisu wynika zatem, że po dniu 31 sierpnia 2027 r. nie będzie możliwości powierzenia funkcji opiekuna stażu a tym samym przyznania dodatku funkcyjnego z tego tytułu.

Z uwagi na wielość naruszeń oraz niewypełnienie w całości delegacji ustawowej z art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, organ nadzoru orzekł, jak w sentencji rozstrzygnięcia.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje Gminie skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Konstanty Radziwiłł

Wojewoda Mazowiecki

Wojewoda Mazowiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/